

Pracovná skupina pre zemiaky, 23. januára 2023

Miesto stretnutia: COPA-COGECA, Rue de Trèves 61, 1040 Brusel

Dátum stretnutia: 23. januára 2023

Účastník stretnutia: Konzorcium

Názov aktivity: Pracovná skupina pre zemiaky

Situácia na trhu, výrobné náklady, trh so sadbovými zemiakmi, a i.

Viacerí reprezentanti referovali o vlašajšom suchu, v dôsledku čoho boli nízke výnosy (AT, SE, FR, IT, BE, PL, DE). Vysoké produkčné náklady majú v každej krajine, ceny zemiakov vzrástli v AT v NL. V IT majú problémy s chorobami rastlín, v IE mali vyjednanú výnimku používania PPPs a IE reprezentantka vyjadrila nádej, že sa im výnimku podarí vyjednať aj tento rok. PL reprezentant informoval, že vzhľadom na nárast dovozov kukurice a obilnín z UA do PL, zvažujú niektorí poľnohospodári v PL preorientovanie na zemiaky. UK reprezentantka referovala o pozitívnych výnosoch v roku 2022, tento rok očakávajú produkciu priemernú.

Sekretariát ďalej referoval o situácii na trhu s hnojivami. C-C prijala akčný plán, ktorý okrem iného žiada zrušenie dovozných ciel na minerálne hnojivá. Komisia 9. 11. 2022 zverejnila oznámenie o zaistení dostupnosti a cenovej dostupnosti hnojív, v ktorom však nenavrhuje žiadne konkrétne opatrenie. Okrem toho rozhodla o pozastavení dovozných ciel na produkty potrebné na výrobu hnojív (amoniak a močovinu) po dobu 6 mesiacov, s výnimkou dovozov z Ruska a Bieloruska. Do 17. 5. 2023 Komisia vypracuje a predloží Rade správu o dôsledkoch pozastavení týchto ciel. Na základe správy prípadne predloží legislatívny návrh na predĺženie pozastavenia ciel. C-C vyzvali aj na prijatie opatrenia pre organické stimulanty na zaistenie kvality produkcie.

Sekretariát ďalej pripomenul, že 15. 2. 2023 vstúpi do platnosti dočasné nariadenie Rady, ktorým sa zriaďuje trhový korekčný mechanizmus na ochranu občanov a hospodárstva pred príliš vysokými cenami. Do 1. 11. 2023 vykoná Komisia prieskum nariadenia s ohľadom na všeobecnú situáciu v oblasti dodávok plynu a na základe tejto správy môže navrhnúť predĺženie jeho platnosti.

Fytosanitárne otázky:

a) Návrh nariadenia o udržateľnom používaní pesticídov (SUR)

Komisia predložila návrh nariadenia v júni 2022, v júli predstavila konkrétne redukčné ciele.

Rada pre poľnohospodárstvo a rybolov schválila na konci 2022 počas CZ PRES výzvu Komisii na predloženie ďalších informácií ohľadom vykonateľnosti a budúceho vykonávania revidovanej smernice SUR. Komisia má teraz 6 mesiacov na poskytnutie odpovede.

Sekretariát upozornil, že bez relevantných údajov nie je možné tvoriť argumenty na diskusiu s EÚ inštitúciami, preto vyzval na zaslanie údajov.

b) Problematika kontroly drôtovcov

Sekretariát upozornil na narastajúci problém s výskytom drôtovcov v mnohých krajinách (FR, IT,

NL, DK).

Diskusia:

PL reprezentant za najväčšiu prekážku označil zakazovanie najúčinnjších nástrojov. Ďalšie ťažkosti spôsobujú dovozy zemiakov z UA a Bieloruska bez toho, aby boli kontrolované.

IT reprezentant tiež potvrdil, že drôtovcie predstavujú v IT veľký problém, spôsobujú zásadné

zníženie výnosov a objemu produkcie. Upozornil na nedostatok účinných látok, alternatívy nie sú veľmi efektívne, preto sa poľnohospodári preorientávajú na iné plodiny. EÚ takto ale stráca svoju sebestačnosť a stane sa závislá na dovozoch, pričom sa budú dovážať výrobky vyprodukované použitím látok, ktoré sú v EÚ zakázané už niekoľko dekád.

Predseda júci na záver informoval o zriadení dočasnej pracovnej skupiny spolu s organizáciou Europatat na riešenie tohto problému.

c) chlórprofám (CIPC), 1,4-dimetylnaftalén, metribuzín, atď.

Sekretariát pripomenul, že monitorovací program CIPC bol ustanovený v spolupráci s priemyslom, v rámci tohto programu bola publikovaná už druhá správa o zistených výsledkoch testovaných vzoriek. Z výsledkov vyplýva, že v produkčnom období 2021-2022 bolo zjavné značné zníženie hladín rezíduí v porovnaní s obdobím 2020-2021. Program CIPC bude pokračovať aj v sezóne 2022-2023.

Sekretariát referoval o návrhu nového nariadenia, podľa ktorého by sa mal znížiť dočasný maximálny limit rezíduí (MLR) pre CIPC v zemiakoch na 0,35 mg/kg, návrh už v septembri odhlasoval výbor SCOPAFF.

MLR pre 1,4-dimetylnaftalén, 8-hydroxychinolín, pinoxadén a valifenalát sú stanovené nariadením Komisie (EÚ) 2022/1346 z 1. 9. 2022. Na základe aktuálne dostupných údajov je MLR zatiaľ stanovený na 0,05 mg/kg, pokiaľ nebudú k dispozícii nové monitorovacie údaje.

Metribuzín bol identifikovaný ako endokrinný disruptor. Sekretariát upozornil na odpoveď do verejnej konzultácie EFSA, z ktorej vyplýva zásadná rola, ktorú metribuzín hrá pri kontrole buriny v EÚ.

Predseda júci navrhol na budúcom zasadnutí prerokovať všetky aktívne substancie, ktoré sú aktuálne predmetom prieskumu. Ocenil by preto informácie a obchodné názvy produktov dostupných v členských krajinách EÚ.

d) zdravie rastlín, sadbové zemiaky a smernica o uvádzaní na trh

Problematiku rieši pracovná skupina pre osivá. Tá prijala svoju pozíciu, sekretariát podľa nej prispel do verejnej konzultácie. Revidované právne predpisy by mala Komisia zverejniť v prvej polovici tohto roka.

SPP 2022+: zakladanie organizácií výrobcov v odvetví zemiakov

Bod iniciovala IT delegácia v súvislosti s novými pravidlami SPP. Nové nariadenie o spoločnej organizácii trhov umožňuje udeliť podporu pri zakladaní organizácie producentov pre akékoľvek odvetvie. V IT je takto možné je od 1. 1. 2023 podporiť aj odvetvie pestovania zemiakov.

Obchod EÚ - UK

Sekretariát informoval o pokračujúcom probléme ohľadom obchodu so sadbovými zemiakmi medzi EÚ a UK, pretože UK odmietlo automaticky prebrať legislatívu EÚ týkajúcu sa fytozdravotnej problematiky.

UK reprezentantka potvrdila, že zástupcovia priemyslu oboch strán spoločne zaslali listy Európskej komisii, že fytozdravotná problematika UK je ekvivalentná legislatíve EÚ, čo však Komisia odmietla. Pokiaľ sa situácia nevyrieši, problémy so zemiakmi budú pretrvávať.

Nové genomické techniky

Dňa 29. 4. 2021 Komisia zverejnila štúdiu o nových genomických technikách. Z jej záverov plynie, že súčasné právne predpisy týkajúce sa GMO z roku 2001 nie je možné použiť pre niektoré nové genomické techniky a ich produkty, preto je potrebné prispôbiť sa vedeckému a technickému pokroku. Komisia zahájila politickú iniciatívu s cieľom navrhnuť právny rámec pre rastliny, potravinárske a krmné produkty získané cieľovou mutagenezou a cisgenézou. Predloženie legislatívneho návrhu Komisie sa očakáva v júni 2023.

SPP 2020+ a aktuálne otázky

Od prvého septembrového týždňa bolo schválených len 9 strategických plánov, žiadne iné plány Komisia od tej doby neschválila. Sekretariát pri každej príležitosti urguje Komisiu na urýchlenie celého procesu.

Prínos aktivity pre poľnohospodárov v SR:

Prenos informácií pre členov SPPK k danej problematike.

Vyplývajúce úlohy pre SPPK:

Pre SPPK nevyplývajú zo zasadania žiadne úlohy.